

कै.आप्पासाहेब पवार पुरस्कार २०११ वितरण कार्यक्रम

प्रसंग- कै. आप्पासाहेब पवार पुरस्कार २०११ वितरण कार्यक्रमात श्री.भाऊंचे भाषण

दि. ०६-११-२०११, स्थळ-जैन हिल्स, जळगाव

आदरणीय साहेब, हर्षवर्धनजी, गावीत साहेब, आप्पा, नाथाभाऊ आणि इतर सगळे उपस्थित माझे मित्र, दादा, ईश्वरबाबू, सगळे.

आपल्या सगळ्यांना आश्चर्य वाटत असेल हे सगळे एकाच प्लॅटफॉर्मवर कसे! (हास्य) परंतु ही एक जागा अशी आहे जिथे सगळे एकत्र येऊ शकतात. कारण आमची जात एक आहे ती शेतक-याची, आमचा पक्ष एकच आहे तोही शेतक-याचा (टाळ्या) आणि आमचा धर्मही आहे तोही शेतक-याचा. शेत, शेती आणि शेतकरी याच्यासाठी ज्यानी अक्षरशः जीवन ओतलं, अर्पीलं अशांपैकी आप्पासाहेब होते. त्यांच्या स्मृतीला मी वंदन करतो आणि आपल्याला आग्रहाने सांगू इच्छितो की आमच्या या कंपनीचा इतिहास काही वेगळाच असता जर त्या दिवशी मी १९८५ मध्ये अमेरिकेत 'प्रेसनो'ला आप्पासाहेबांची आणि आण्णासाहेबांची, आण्णासाहेब शिंदे यांची भेट घडली नसती. त्या अमेरिकेच्या एक्झिबीशनमध्ये आम्ही उभे होते, एक बस 'ग्रेहॉन्ड' नावाची बस होती आणि त्याच्या 'क्यू'मध्ये आम्ही उभे होतो. आम्ही दोघ-तिघ होतो आणि ते दोन जण होते. अर्थात आपण भारतीय आहोत हे ताबडतोब लक्षात

येतच. माझ्याही ते लक्षात आलं, तो बाणाही लक्षात आला आणि आण्णासाहेबांचा तर फोटो पाहिलेलाच होता पण आप्पासाहेबांशी भेट झालेली नव्हती. बसलो, एकमेकांची ओळख-पाळख झाली आणि आण्णासाहेब म्हणाले, “भवरलालजी तुम्ही जर हे तंत्रज्ञान महाराष्ट्रामध्ये आणू शकलात तर मला असं वाटत की याच्यापेक्षा मोठे काम दुसरं कोणत होणार नाही.” आप्पासाहेब म्हणाले, “भवरलालजी मला तर अस वाटत आहे की तुमचा जन्मच मुळ आमची स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी झालेला आहे.” आपला जन्म माझी स्वप्न पूर्ण करण्यासाठी झालेला आहे हे आप्पासाहेबांचे वाक्य थेट हृदयाला भिडलं. मनुष्याच्या आयुष्यामध्ये काही टप्पे असे येतात, ज्यावेळेला तो मोड घेतो किंवा ट्रान्स्फॉर्म होतो किंवा त्याची अगदी बदलतो. त्यांचे ते दोन वाक्य, त्याच्यानंतर ते इथे कित्तेक वेळा येऊन गेले, आण्णासाहेब शिंदेही आले. त्यांची ती दोन वाक्य त्या वेळेला मला खूप हुरूप वाढवून गेली. आजच्या सारखा म्हातारा नव्हतो तेव्हा परंतु त्या दोन वाक्यांमुळे मला जी उभारी आली आणि त्याच्यातून या कठीण अशा विषयाकडे मी वळलो.

सुदैवाने त्यावेळेला साहेब चिफ मिनिस्टर होते, त्यांना ड्रीप इरिगेशनबद्दल सगळंच माहिती होतं आणि आपले आप्पासाहेबांना तर तिथे सहा महिने राहून आले होते ईस्त्राइलला, किंवा यांच्या या प्रेरणेनी याला वाचा फुटली आणि महाराष्ट्रामध्ये याची मुहूर्तमेढ झाली.

मित्रहो, शेतक-याला जी प्रतिष्ठा, पद मिळायला हवं ते आत्तापर्यंत मिळालेलं नाही. पैसा साहेब आल्यापासून ब-यापैकी मिळतो आहे असं मला म्हणाव लागेल, कारण शेतमालाचा भाव खूपच खूप वाढले. जसे इन्फ्लेटचे भाव वाढले तसे शेतमालांचेही वाढले. मला असं वाटत निश्चितपणे की आपल्याला आता चांगले दिवस आलेले आहेत. परंतु या विषयाला प्रतिष्ठा द्यायची कशी? आणि त्याच्यासाठी हे समारोह आहे. त्याच्यासाठी हे आपण जे ॲवार्ड्स देतो ते तेवढ्यासाठी आहेत. आणि ते करीत असताना महाराष्ट्राच्या चारही कोप-यामध्ये हा मॅसेज जावा याच्यासाठी सर्वसाधारणपणे आपण एक-एक विभाग म्हणजे रेव्हेंयूच्या डिव्हिजनमध्ये एक शेतकरी सिलेक्ट करत असतो. त्याची प्रोसेस काय आहे? मगरसाहेब तुम्हाला सांगतील कारण ते निवड समितीचे अध्यक्ष आहेत आणि सर्वसाधारणपणे आपल्याला सगळ्यांना विधीतच आहे की ते कुलगुरु राहिलेले आहेत आपल्या कोकण विद्यापिठाचे. तर ते असतात, आणखी तिन-चार-पाच असतात. दोन

हजार पाचशे किलोमीटर आठ दिवसामध्ये फिरून पंधरा व्यक्तींची स्वतः ओळख करून घेऊन, त्यांच्याकडे जाऊन, त्यांच्या शेतावर जाऊन परिक्षण करण्यात आलं, सिलेक्शन करण्यात आलं आणि त्याच्यामधून ताईच नाव फायनल करण्यात आलं.

एक विशिष्ट घटना घडली आणि ती मला सांगाविशी वाटते तुम्हाला म्हणजे या पुरस्काराची एक बाजू आपल्या लक्षात येईल. जिथे जिथे ही मंडळी गेली तिथे त्यांना आधी कळविण्यात आलं होतं की अशी अशी मंडळी येणार आहे आणि असं असं आपल पारितोषिक दिल जाणार आहे. सगळ्या ठिकाणी गेले म्हणजे तिथे हार, तुळे, गुच्छे वगैरे असे मिळाले, चहापाणी हे सुद्धा झालं. परंतु ताईकडे ज्यावेळेला गेले त्यावेळाला काहीच मिळालं नाही! म्हणजे हार-तुरेही मिळाले नाही आणि काजू-किसमीसही मिळाल्या नाहीत. सगळ्यांच्या हे लक्षात आलं, पण ताई मुळ शेतात काम करत होती. आणि दिवपाळीचे दिवस, आताच निघालं तर ते अजून माणसं मिळत नाही शेतकाम करायला म्हणून स्वतःच्या हाताने शेती करत होती. बरीचशी प्रश्न-उत्तर झाली, तास-दीड तास, दोन तास तिथे निघून गेले आणि शेवटी या सगळ्यांच्या मध्ये जर कोणी जास्त स्वतःहून काम करत असेल, या संबंध शेती विषयाला प्रतिष्ठा मिळवून देण्याच काम करत असेल तर ताई करतात अस निवड समितीच्या लक्षात आलं आणि त्याच्यानंतर ही निवड झाली.

पुरस्कार का दिला जातो? कशा पद्धतीने याच नाव असं ठेवण्यात आलं? आणि आजचे जे मानकरी आहेत, पुरस्कारी आहेत त्यांच्याबद्दल थोडक्यात माहिती दिली, मला असं वाटत मी इथेच थांबतो.

जय हिंद, जय महाराष्ट्र. (टाळ्या)